

Dansk
Ornitologisk
Forening

BirdLife
DANMARK

Årsberetning 2021

DOF Storstrøm

Version 1

Redigeret af Bo Kayser

Januar 2022

1. Indledning

2021 har været et år, som er forløbet omtrent som i 2020. På grund af Coronasituationen har en del ture og møder måttet aflyses. Men bortset fra det, har langt det meste i DOF Storstrøm foregået, som det plejer.

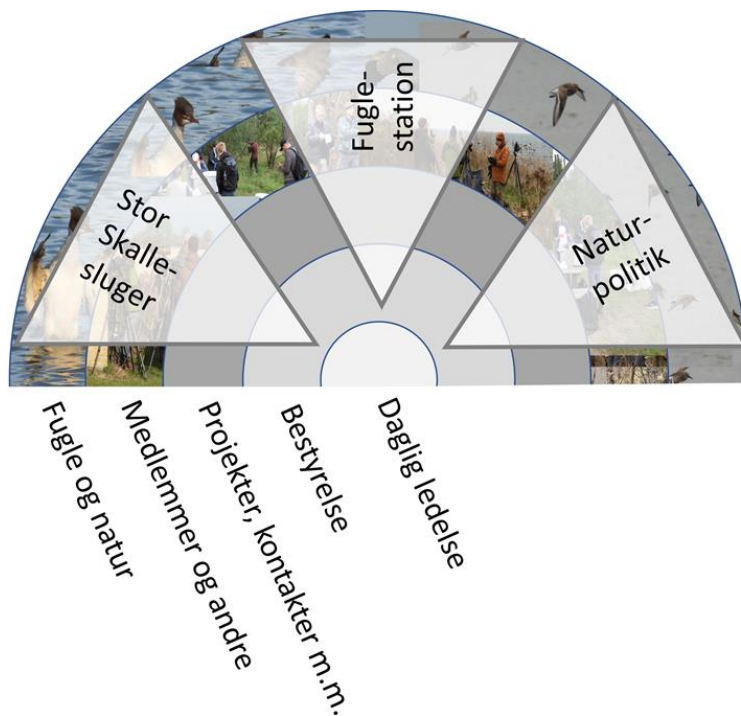
I denne årsberetning kan du læse:

- Om 2021
- Om vi nåede målene
- Lidt om fremtiden

God fornøjelse.

DOF Storstrøms bestyrelse

2. Om 2021

Figur 1. DOF Storstrøms struktur.

2.1 Det store overblik

I 2021 indførte vi i DOF Storstrøm en lidt ændret ledelsesstruktur. Bestyrelsen blev udvidet og kom især til at bestå af repræsentanter fra de forskellige aktive grupper som fx Projekt Stor Skallesluger, Fugleværnsfondens reservater, Gedser Fuglestation og de naturpolitiske repræsentanter. Denne store bestyrelse mødes fire gange om året og arbejder især med informationsudveksling og nye idéer. Den daglige ledelse består af få personer.

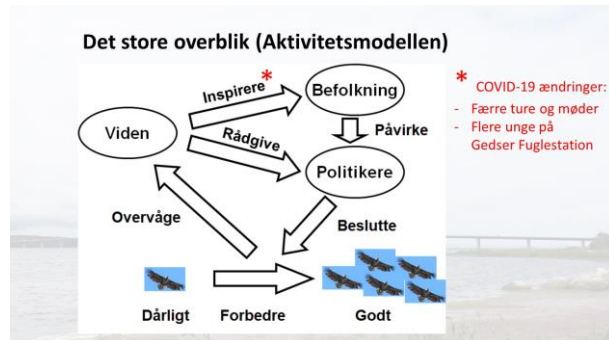
Bestyrelsen gav på mødet i december 2021 udtryk for tilfredshed med den nye struktur, så det kører vi videre med.

Vi laver mange forskellige ting i DOF. Vi gør det for at skabe bedre forhold for fuglene og for at give vores viden og gode oplevelser videre til andre.

Vi **overvåger** fuglelivet for på den måde at indsamle viden. Den viden bruger vi til at **inspirere** befolkningen og til at **rådgive** politikere og forvaltningen. Den viden kan politikerne bruge til at **beslutte** ting, som kan **forbedre** forholdene for fuglene.

Denne model kan vi bl.a. bruge, når vi vil undersøge, om vi i DOF Storstrøm får håndteret alle de vigtige områder. De fleste områder har vi klaret godt i 2021, hvilket vil fremgå af årsberetningen. Det, at få bragt vores budskaber hele vejen frem til lokalpolitikere og få dem til at vedtage forbedringer for naturen, er vi dog heller ikke i år kommet så langt med.

Figur 2. Aktivitetsmodellen.

2.2 Overvåge

Størstedelen af de frivilliges arbejdsindsats går med at indsamle viden om fuglene.

Overvågningen drejer sig fx om:

- Gedser Fuglestation træktælling og ringmærkning
- Hyllekrog/Saksfjed træktælling
- Punkttællinger 2021 (2020): Tidlig yngle 6 (0), Sen yngle 25 (26), Nat 0 (0), Vinter 23 (16). I alt 54 (42).
- Redekasser til Stor Skallesluger
111 (123) ynglepar (mulig, sandsynlig & sikker) i DOF Storstrøm i 2021 (2020) i 199 (208) kasser.
- Yngle- og rastfugletællinger for Guldborgsund Kommune
- Ynglefugletællinger og Pas-På-Kort for Naturstyrelsen

2.2.1 Gedser Fuglestation – Feltarbejde, forskning og formidling

Af Bo Kayser

Som de foregående år har vi både tænkt fremadrettet, håndteret den daglige drift og anvendt de data om fugletrækket, som vi har indsamlet gennem årene. Ud over de tre store F'er, Feltarbejde, Forskning og Formidling, er der to til, som er vigtige: Frivillige og Finansiering.

Feltarbejde

Videre frem forventer vi, at standardiseret overvågning af langsigtede ændringer i naturen kommer til at fylde meget og gradvist mere blandt fuglestationens aktiviteter. Standardiseret ringmærkning og træktælling skal fortsætte. Nye overvågningsaktiviteter ønskes igangsat. Det kunne være:

- "Nat-lyt" af fugle
- "Nat-lyt" af flagermus
- Registrering af mængden af flyvende insekter

Figur 3. Træktælling ved Gedser Odde. Foto: Bo Kayser.

Til de nye aktiviteter med nat-fugle-lyt, nat-flagermuse-lyt og insektmonitoring, mangler vi både udstyr, frivillige og finansiering.

Ændringer i fænologi, antal og ynglesucces blandt rastende småfugle ved Gedser 2007-19

BO KAYSER

(With a summary in English: Trends in phenology, numbers and breeding success among staging passerine migrants at Gedser Bird Observatory 2007-2019)

Figur 4. Artikel i DOFT.

Frivillige

Driften af fuglestationen er afhængig af mange dygtige og engagerede frivillige. I det forløbne år har vi klaret de fleste af de planlagte aktiviteter, men det har knebet lidt med at få både ringmærkere og træktællere. Istandsættelsesopgaver i huset har vi måttet udskyde på grund af manglende frivillige, mens havegruppen har klaret det store arbejde med at passe ringmærkningsområdet.

Finansiering

Finansiering af de igangværende aktiviteter er gået godt i seneste år. Med tilskud fra DOF, Friluftsrådet, kommunen, fra frivillige og fonde har økonomien hængt sammen.

2.2.2 Projekt Stor Skallesluger

Af Jan Blichert-Hansen

I DOF Storstrøms område blev der i 2021 registreret ca. 109-120 ynglende Stor Skallesluger af den samlede bestand i Danmark på ca. 166-178. Det er nogenlunde på niveau med 2020.

STOR SKALLESLUGER 2021	MULIGE	SAND SYNLIG	SIKRE	OPSAT BRUGBAR KASSE	NATUR REDE	ANTAL LOKALITETER
Møn-Bogø i alt	2	0	40	53	1	16
Lolland-Falster i alt	3	1	14	50	1	8
Sydsjælland i alt	6	7	47	104	1	22
DOF STORSTRØM ALT I ALT	11	8	101	207	3	46

Tabel 1. Ynglende Stor Skallesluger i DOF Storstrøm.

Der er i 2021 opsat ca. 20 nye kasser bl.a. på Møn, Nordfalster, og Lolland. Vordingborg og Guldborg kommuner har igen sponseret og i samarbejde med Bjarne Hemmingsen og Michael Thelander medvirket ved opsætning af kasserne.

Forskning

Vi har efterhånden masser af data fra de foregående 12-13 år. Det er ikke en lang årrække, men vi har alligevel i det forløbne år både analyseret data fra ringmærkningen og træktællingerne og på baggrund af det udarbejdet to videnskabelige artikler til DOFT og to mere letlæselige artikler til Fugle & Natur.

Formidling

Både mht. antal arrangementer, antal deltagere og indtægter har vores formidling næste været oppe på før-COVID19-niveau, og det har været herligt.

Figur 5. Åbent-Hus med mange deltagere. Foto: Bo Kayser.

Ud over de "officielle" opsatte kasser, er der flere og flere private, der fremstiller og opsætter kasser til Stor Skallesluger i vores område. Det drejer sig ofte sommerhusejere, og mange har oplevet ynglesucces i deres kasser.

Den kommende ynglesæson står for døren, og som tidligere opfordres alle til at melde om observationer af mulige ynglende Stor Skallesluger, meget gerne i DOFbasen eller til DOF Storstrøm

Stor Skallesluger kan fra marts opleves parvis flere steder bl.a. omkring ved de traditionelle lavvandede kystnære ynglelokaliteter og større søer. Herefter varer det ikke længe, inden de kan ses parvis flyver rundt og søge egnede redepladser og påbegynde ynglesæsonen.

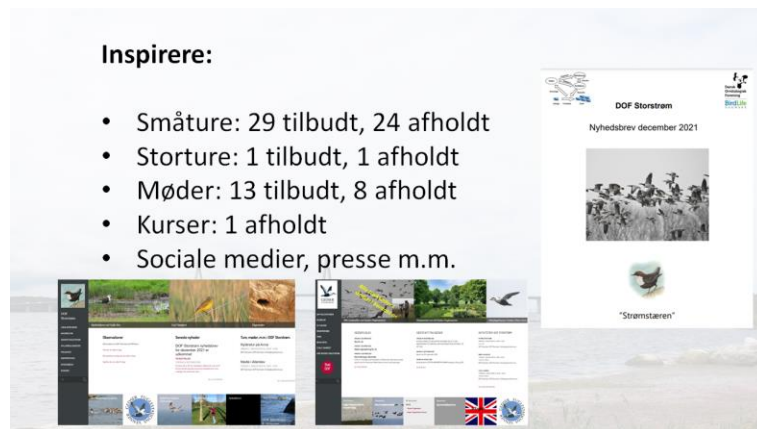
2.3 Viden

I 2021 har man på Gedser Fuglestation analyseret mange af de indsamlede data og fået publiceret resultaterne:

- Analyse af ringmærkning 2007-19. Artikel i DOFT og Fugle & Natur.
- Analyse af træktælling 2009-20. Artikel i DOFT og Fugle & Natur.

Inspirere:

- Småture: 29 tilbudt, 24 afholdt
- Storture: 1 tilbudt, 1 afholdt
- Møder: 13 tilbudt, 8 afholdt
- Kurser: 1 afholdt
- Sociale medier, presse m.m.

2.4 Inspirere

I DOF Storstrøm levede vi op til vores målsætninger mht., hvor mange ture, møder og kurser vi ville tilbyde medlemmer og andre interesserede. På grund af de adfærdsbegrænsninger, der var i regeringens COVID-19 bestemmelser, kunne vi dog ikke gennemføre alle arrangementerne.

2.5 Rådgive

I 2021 har DOF Storstrøms kommunerepræsentanter i Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Næstved og Faxe Kommune fortsat deres naturpolitiske arbejde, som bl.a. omfatter information og rådgivning om fuglenes forhold til den kommunale forvaltning.

Desuden har vi fortsat vores arbejde i styregruppen for projekt "Integreret adaptiv forvaltning af bramgæs".

2.5.1 Naturpolitisk arbejde i Faxe Kommune

Af Birgitte Norby

Solceller og vindmøller rejses på herregårdes marker. Skovene skal bruges til klatrebaner, udsigtstårne med tilhørende bespisning og overnatning eller nu også til skydebaner til lerdueskydning med høje skydetårne, baner til rough bilkørsel i pladder og over knolde, mountainbike, træningskørsel på marken for landbrugsredskaber, overnatning i skoven med natlige oplevelsesture m.v. Støj og røg fra mandag til søndag. Der skal tjenes penge.

DOF i Faxe Kommune har i det forløbne år arbejdet med en sag om et sådant event projekt på Jomfruens Egede i håb om, at der ville blive taget nødvendigt hensyn til den eksisterende overnatningsplads for glenter, til flagermusenes kolonier og til mulige hasselmus i området. Sagen er nu afsluttet, og det er ikke lykkedes at få ændret i planen ud over, at der skal holdes øje med glenterne af ejeren selv, og hvis skydningen generer glenterne, skal der kigges på skydetidspunkterne igen af kommunen. Skoven er ikke Natura2000-område, så derfor er ingen fugle eller andet levende væsen udpeget til beskyttelse i dette område. Flagermusene må flytte,

hvis de føler sig generet, havørnen må raste ved en anden eng, og det samme må siges om glenterne.

Jeg har i år købt skov i julegave til mine store børnebørn. Den danske Naturfond har sendt fine skovbeviser til dem. Vi har besøgt skoven her til nytår og har glædet os over det.

2.6 Forbedre

2.6.1 Status fra Fugleværnsfondens reservater

Af Stig Jürgensen

I DOF Storstrøms område ejer Fugleværnsfonden 6 reservater.

4 reservater er åbne for besøgende - **Nyord enge, Ravnstrup sø, Barup sø og Saksfjed/Hyllekrog**. I DOF Storstrøm vi forsøger at holde kontakt til arbejdsgrupperne i disse reservater, og har inviteret til et samarbejde, hvor vi kan støtte op om reservaternes formidlingsarbejde. Arbejdsgrupperne kan bl.a. få optaget deres aktivitetsoversigter eller annoncere efter frivillige på vores hjemmeside, der når ud til alle lokalafdelingens medlemmer. 2 reservater er lukket for besøgende – **Nakskov inderfjord og Ægholm**, hvor der ikke er tilknyttet arbejdsgrupper eller publikumsvenlige faciliteter. Vi tilbyder Fugleværnsfonden vores lokalkendskab og anden assistance, som vi er i stand til at give.

I 2021 har Fugleværnsfondens arbejdsgrupper holdt lav profil pga. corona-pandemien. Der har i reservaterne været afholdt fra ingen til få bemandede åbningsdage og andre offentlige arrangementer.

På **Nyord enge** har der ikke været afholdt arrangementer i 2021. Reservatet har fået et nyt og meget smukt fugletårn til erstatning for det gamle, der har været plaget af gentaget hærværk samt af tidens tand. Det nye tårn blev taget i brug i slutningen af november 2021 og besøges dagligt af fuglekiggere og andre, der nyder udsigten over engene. Vi ønsker både Fugleværnsfonden og de mange brugere et stort tillykke med tårnet.

Figur 6. Det nye fugletårn på Nyord.

Ved **Ravnstrup sø** blev der i sensommeren afholdt et arrangement om fuglefodring, ligesom enkelte af arrangementerne jfr. fondens folder "Ture 2021" har været afholdt med få fremmødte, mens andre arrangementer er blevet aflyst.

Vi har ikke modtaget informationer om gennemførte arrangementer ved **Barup sø og Saksfjed/Hyllekrog**.

De 4 åbne reservater har i hele 2021 været tilgængelige for individuelle interesserede og er blevet flittigt brugt. Arbejdsgrupperne har i 2021 udført plejemæssige opgaver i reservaterne.

Fugleværnsfonden beretter selv i egen årsrapport detaljeret om årets aktiviteter og fuglefaglige status i reservaterne.

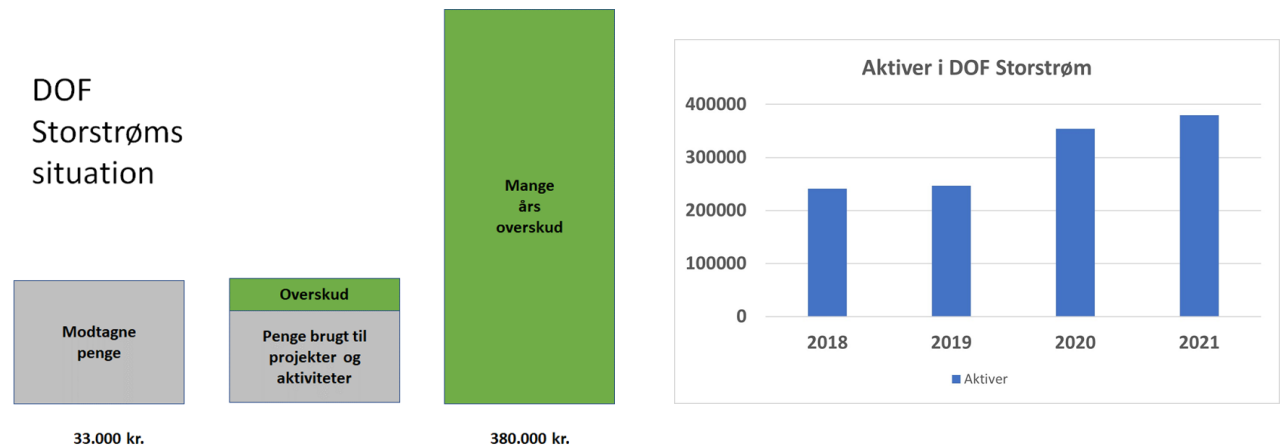

2.7 Organisation og administration

Ny udvidet bestyrelse med repræsentanter fra aktive grupper og projekter har fungeret godt.

Økonomistyring og anden administration i lille administrationsgruppe kører godt.

2.7.1 Lidt om økonomi

Figur 7. Igennem mange år har DOF Storstrøm haft større indtægter end udgifter, så vi har akkumuleret en formue.

Pengene skal bruges på fuglene og medlemmerne.

Pengene skal ikke hobe sig op og trække negative renter.

Lad os bruge flere penge i DOF Storstrøm på aktiviteter for medlemmerne.

Lad os give et engangsbeløb på 100.000 kr. til Gedser Fuglestation.

3. Nåede vi målene?

Mål for hele 2021	2020 Tilbudt	2021 Tilbudt	2021 Afholdt	Status Tilbudt	2022 Mål
Tilbyde (Afholde) mindst 24 småture	30	29	24	Mål nået	?
Tilbyde (Afholde) mindst 1 stortur	1	1	1	Mål nået	?
Tilbyde (Afholde) mindst 12 møder	13	13	8	Mål nået	?
Tilbyde (Afholde) mindst 1 kursus	2	1	1	Mål nået	1
Skaffe backup hjemmesideadministrator, nyhedsbrev m.m.				Ikke nået	Næppe
Lave 1-2 nyhedsopslag pr. måned på hjemmeside	30/12 = 2,5		18/12 = 1,5	Mål nået	12
Skaffe backupperson for besvarelse af generelle henvendelser				Ikke nået	Gerne
Kommunikation i DOF Storstrøm: Mindst et fællesmøde				Ikke nået	Næppe
Økonomi og dens styring tilfredsstillende			Ja	Mål nået	Ja
Udgive og følge op på DOF Storstrøm mål			Ja	Mål nået	Ja

De fleste af de mål, som DOF Storstrøm havde stillet op for 2021, nåede vi. Som sidste år kneb det især med at få skaffet backuppersoner til nogle af opgaverne og at finde en naturpolitisk koordinator.

For 2022 er der ikke sat mål for antallet af småture, storture og møder.

I 2021 er tendensen til faldende deltagerantal til småturene fortsat. Der er altså ikke den store interesse for det "produkt", vi udbyder. Vi vil derfor nedsætte antallet i 2022. Der har tilsvarende været et yderligere fald i antallet af deltager til møderne i Allerslev, hvorfor vi nedlægger dette mødested.

4. Videre frem

Vi vil gerne:

- Fortsætte med det meste som hidtil.
- Lave større og bedre aktiviteter for medlemmer og andre. Bl.a. flytte møder fra Allerslev til Vordingborg. Invitere spændende foredragsholdere, underholdere og undervisere.
- Bruge noget af vores formue på at hjælpe steder, hvor der er behov for pengene, og hvor pengene vil blive brugt til gavn for fuglene og de naturinteresserede.